

Polemika

Úkol:

Napište polemiku na jeden z vybraných textů. Polemika jako žánr má poměrně jasná pravidla: argumentujte především věcně a na základě faktů, poučeně. Cílem polemiky je vyvrátit názor protivníka pomocí argumentů. Nepoužívejte nepravdivá nebo zkreslená tvrzení.

Z komentářů si vyberte jednu dvě teze, s nimiž chcete polemizovat, nemusíte polemizovat se vším, co komentátor tvrdí.

Max rozsah 3000 znaků s mezerami.

Nezapomeňte na začátek souboru uvést jméno a učo, text opatřete náležitostmi, jako byste jej psali do novin nebo na web – tj. titulek, lead, mezititulky.

Řiďte se mottem: Polemika má protivníka připravit o klid duše, ne ho urážet. (Karl Kraus; zdroj: wikipedie, heslo Polemika)

Pro inspiraci:

<https://manipulatori.cz/karel-capek-dvanactero-figur-zapasu-perem-cili-prirucka-psane-polemiky/>

**

Zdroj: Lidové noviny
Datum vydání: 8.2.2019
Rubrika / pořad: Názory
Strana / zpráva 13
Autor: VLADIMÍR DLOUHÝ

[Přidat do exportu](#) | [tisk zprávy](#) | [export do RTF](#) | [export do HTML](#) | [export do DBF](#)

Strašidlo nedostatku lidí

ÚHEL POHLEDU

Dovoz pracovní síly vyřeší její zdejší nedostatek jen dočasně. Problém je varováním pro vzdělávací systém

Naše ekonomika má problém. Na konci letošního roku může u nás chybět až půl milionu zaměstnanců.

Hrozí zpomalení ekonomického růstu. Firmy se dále budou přetahovat o lidi, mzdy budou rychle růst, ale

produktivita už méně. Stát přitom prodělává: neobsazením 500 tisíc pracovních míst stát jen v loňském a letošním roce přijde skoro o 200 miliard na daních a odvodech. Přitom se nám v posledních letech dařilo, mzdy rostly, a hlavně se nůžky mezi životní úrovní u nás a v nejméně úspěšnější Evropě uzavíraly. To vše teď může být ohroženo, zvláště když nemůžeme vyloučit různé šoky přicházející ze světa. Navíc nejsme v tom sami, podobný problém zažívají i naši sousedé, včetně Německa. Střední Evropou obchází strašidlo nedostatku lidí.

Krátkodobě je pomoc jediná, chybějící pracovníky dovézt ze zemí, kde o to mají zájem a kde je lidí stále dost k dispozici. Současně to musí být země s podobnými pracovními a společenskými návyky jako u nás a musí být poblíž. Naši zaměstnavatelé musí tyto lidi chtít. Zemí, která všechna tato kritéria splňuje nejvíce, je Ukrajina. Musí to mít však pravidla.

Pravidla dovozu cizinců

Především, přednost musí mít český zaměstnanec. Teprve když se ukáže, že žádný Čech nemá o místo zájem, je možné je nabídnout cizincům. Dále, cizince musí chtít zaměstnavatelé. Tam je to jednoduché – zájem je obrovský a Ukrajinci (ale také Srbové či Mongolové) jsou považováni za pracovníky s dobrou disciplínou a schopností přizpůsobit se.

Rovněž musí chtít vláda. To má dvě roviny. Vláda musí zjednodušit a zprůhlednit vydávání pracovních víz. To znamená vymýtiti podezření z korupce kolem konzulátů, zabezpečit nutnou administrativu úředníky a donutit příslušná ministerstva k maximální rychlosti a pružnosti. Vláda však také musí překonat odpor odborů, které jsou proti. Minulé vlády toho schopny nebyly, ta současná ano, když očekáváme, že letos umožní přivést do Česka až 50 tisíc Ukrajinců. Zásadně to problém neřeší, ale pomoc to je, díky.

Všichni musíme zamezit činnosti nelegálních či pololegálních agentur, které dovážejí cizince, především Ukrajince z Polska. Zaměstnávání těchto lidí snižuje důvěru v zahraniční pracovníky, umožňuje jejich rychlou fluktuaci a je i zdrojem kriminality. Každý, kdo takového cizince zaměstná, riskuje především sám. Systém však nesmí naopak cizince zvýhodňovat. Neumím pochopit, jak mohly odbory požadovat, aby podniky platily cizincům medián české mzdy. To by české lidi diskriminovalo, u řady profesí až o několik tisíc měsíčně. Rozumím, že odbory brání pracovní místa pro Čechy. Chápu obavu, že málo placení Ukrajinci stlačí obecnou mzdovou úroveň. Na současném trhu práce nic takového ale nehrozí. Drtivá většina Čechů, kteří jsou vykazováni jako nezaměstnaní, nikdy pracovat nebude. Buď nemohou, nechtějí, nebo pracují načerno. Podniky pak musí Ukrajince zaplatit, jinak je mít nebudou.

Odbory se svým odporem proti Ukrajincům vůbec střelily do vlastní nohy. Nejprve blokovaly dovozy cizinců úplně. Potom se snažily minimalizovat roční kvóty pro tento dovoz na minimum, jen pár tisíc ročně.

Nakonec vymyslely na povrchu lákavou obezličku s mediánem mzdy pro cizince. Snad již toho nechají, když přicházejí signály, že jejich vlastní organizace v různých podnicích po cizincích volají podobně jako zaměstnavatelé. Není divu, když jejich podnik bez cizinců ztratí zakázky a lidem klesnou výdělky.

Konečně i podnikatelé něco musí nebo spíše nesmí. Každý podnikatel, který Ukrajince (ale jakéhokoliv cizince či vlastně i Čecha) vykořisťuje mzdou pod úrovní té obvyklé (neřkuli minimální) nebo jiným

nedůstojným způsobem, zasluhuje opovržení. Poškozuje dobré jméno podnikatelů obecně a jen snižuje šanci na vyšší dovoz cizinců.

Momentální záplata

Dovoz chybějících lidí dlouhodobý problém na našem trhu práce samozřejmě nevyřeší. Není to nic jiného než momentální záplata. Dnešní nerovnováha na tomto trhu, kterou jsme si ještě před pár lety sotva uměli představit, je především varováním pro vzdělávací systém. Opravdu potřebujeme tolik gymnázií, poskytujících všeobecné střední vzdělání, když je málo řemeslníků? Opravdu potřebujeme tak velký počet absolventů vysokých škol humanitního zaměření, kteří horko těžko najdou uplatnění jen v různých neziskových organizacích? A nemáme těch neziskovek náhodou moc? Nabídka absolventů českého školství se prostě odtrhla od reálného života.

Dnešní problém na trhu práce však není jen problémem vzdělávacího systému. Příliš mnoho rodičů dnešních patnáctiletých považuje pro své dítě učební obor za něco společensky degradujícího. To je nesmysl, mladí řemeslníci dnes již skoro ve všech oborech budou pracovat s technologiemi, které jim poskytnou uznávané společenské postavení. Navíc, bude po nich poptávka, takže vždy najdou dobrou a dobře placenou práci.

No a pak je tady nový jev, ovládající generaci dnešních dvacetiletých, kterým je preference volného času před kariérou a dobrým platem. S tím asi rychle nic neuděláme, je to jev pozorovatelný ve všech vyspělých zemích. Nicméně v době, kdy oni budou trávit volný čas, někdo bude muset pracovat.

Opravdu potřebujeme tolik gymnázií, poskytujících všeobecné střední vzdělání, když je málo řemeslníků?

O autorovi | **VLADIMÍR DLOUHÝ**, prezident Hospodářské komory ČR

**

Komentář: **Plácnutí není fyzický trest, jde o instinkt rodičů. Zákaz proto není vhodný**

Datum vydání: 10.02.2022

Zdroj: aktualne.cz | Rubrika: Žena | Autor: Pavla Koucká | [URL](#) | AVE: 20 000
Kč | GRP: 6,85 | RU / den: 616 630 | RU / měsíc: 3 978 102

Naši předci věřili, že fyzické tresty děti posilují a prospívají jim. Dnes věříme, že je to přesně naopak. Posílí děti to, co oslabí jejich rodiče? Zákon zakazující fyzické tresty **není** dobrý nápad. Za krajně nevhodné bych považovala vnímat jako fyzický trest **plácnutí**. Psychické tresty jsou často horší. Fyzické vymezování hranic je přirozeností savců, člověka nevyjímaje.

Evropský soud pro lidská práva zaúkoloval naši republiku přijetím zákona zakazujícího

fyzické trestání dětí, a tak se v Česku zákonitě znovuotevřela debata na toto téma. Zastánci zákazu apelují na morálku a poukazují na neblahý vliv fyzických trestů na psychiku dětí, odpůrci často, tak jako ministr Marian Jurečka, vzpomínají, že jsou svým rodičům za facku v pravý okamžik vděční. Jak to tedy je: může být fyzický trest pro dětskou psychiku posilující, nebo je vždy destruktivní?

Kruté tresty měly posilovat vůli i sebeovládání

Když se podíváme do historie, byly fyzické tresty používány běžně, a to nejen ve výchově dětí. Dosti kruté tresty používané ve starověké Spartě jako součást výchovy budoucích vojáků měly posilovat nejen tělesnou zdatnost chlapců, ale také sílu vůle a schopnost sebeovládání. Spartská výchova je pověstná svou tvrdostí, nicméně i středověká církev považovala (sebe)bičování za nástroj posilující sebeovládání.

Postupně však evropská společnost šla k opouštění fyzických trestů jak pro dospělé, tak pro děti. Proti krutému zacházení s dětmi vystupoval například v 11. století svatý Anselm, tyto tendence se pak z výrazně zhruba od 15. století vlivem humanismu.

Na školách byly v našich zemích fyzické tresty zakázány v roce 1867. V rodinách byl však ještě na počátku 20. století tělesný trest považován za blahodárný prostředek zaručující budoucí mravní bezúhonnost dítěte. Vzpomeňme biblické "Kdo šetří hůl, nenávidí svého syna, kdežto kdo jej miluje, trestá ho včas". Anebo "Vězí-li v srdci chlapce pošetilost, trestající hůl ji od něho vzdálí" či "Nepřipravuj chlapce o trest. Nezemře, když mu nabiješ holí. Nabiješ mu holí a jeho život vysvobodíš od podsvětí."

Sousloví "Metla vyháňá děti z pekla" znělo v mnoha rodinách ještě po druhé světové válce, někteří senioři si dodnes vzpomenou, že byli za své přestupky bití, taháni za vlasy či za uši, klečeli či stáli v koutě, mnohdy s přepaženými pažemi. Pro řadu z nich bylo samozřejmostí rodiče zároveň odprosit a za trest poděkovat. Dnes je vše jinak.

Raději podstoupit pohlavek? Tresty mohou být návykové

Odborníci se shodují, že fyzické tresty jsou ponižující. Dítě navíc může vnímat trest jako odpuštěk a říci si: "Těch pár pohlavků mi za to stojí," takže se trest mine účinkem. A když vyvolá u dítěte hněv či pocit ukřivdnosti, může i zhoršit ochotu k nápravě. Faktem je i to, že bité děti ztrácejí pocit bezpečí a hůře dosahují vyšších stupňů morálního vývoje: podstatně se pro ně stává vyhnout se trestu, a nikoliv se chovat správně, být dobré.

Používají-li se fyzické tresty často, mohou být dokonce i návykové. Dítě někdy zlobí, protože si jednoduše neví rady samo se sebou. Má špatnou náladu a neumí se jí zbavit. Když pak něco provede a dostane na zadek, bolest překlopí vztek či rozmrzelost do smutku. Dítě pláče a slzami vyloučí z těla stresový hormon kortizol, takže se mu uleví. Časem rodič přiléhavě konstatuje: "On/ona zlobí, dokud nedostane." či: "Vyloženě si o to říká."

Tři důvody, proč fyzické tresty nezakazovat

Snížení sebeúcty, narušení pocitu bezpečí, zpomalení morálního vývoje a vznik závislosti - to vše způsobuje snížení psychické pohody i odolnosti dítěte. Znamená to tedy, že bychom měli fyzické tresty zakázat? Vidím tři důvody, proč to **není** tak jednoduché. Za prvé, všechny výše uvedené argumenty můžeme použít i proti jiným trestům. Psychické tresty, jako je ponižování, znevažování, výsměch, ignorování či odpírání lásky, přitom bývají kolikrát mnohem ničivější. Nabízelo by se zakázat i psychické tresty. Jenže: kdo posoudí, zda mlčení našťvaného rodiče je adekvátní reakcí na drzého potomka, nebo psychickým týráním? Kdo rozklíčuje, jak jsem myslela větu: "Ty jsi ale šikula!" Byla to pochvala, nebo výsměch? Často nejde ani tak o slova, ale o jemné nuance tónů, o kontext, rodinnou kulturu a tak podobně. Psychické tresty jsou téměř neprokazatelné, a tudíž nepostižitelné.

Je tu i druhý důvod: Obhájci zákona se často opírají o tvrzení, že násilí mezi dospělými také nepovolujeme, že když žena zlobí, muž ji nemůže uhodit. Proč bychom tedy měli povolovat násilí na dětech?

To však **není** úplně korektní argument, protože muž **není** za chování ženy zodpovědný. Když zlobí dospělí, voláme policii - a zde se na možnosti použití fyzických donucovacích prostředků shodujeme. Kdyby policisté fyzicky zasáhnout nemohli, zákony by se staly leckdy prakticky nevymahatelnými.

Dále vstupování státu do soukromých záležitostí je samo o sobě ošemetné a kriminalizaci rodičů, kterým třeba docela obyčejně ujede ruka, vidím jako silně nevhodnou.

Slabý rodič dítěti neprospívá

Ve své praxi se setkávám se spoustou rodičů, které jejich náctileté děti doslova zahánějí do kouta, chtějí-li je jakkoliv omezit. Teenageři skloňují soukromé vlastnictví, svobodu pohybu, svobodu projevu. "Já si na svém mobilu můžu dělat, co chci, je to můj mobil!" Nebo: "Na víkend s váma nejedu, nemáte právo mi rozkazovat."

Rodiče za mnou chodí zoufalí. Přijde jim, že zatímco děti mají práva, jim zbyly jen povinnosti. Jakmile rodiči ujede na drzého potomka ruka, získá po uzákonění zákazu fyzických trestů dítě další páku: "Já sice zlobím a dělám si, co chci, ale ty porušuješ zákon." Dítě to bude moci nahlásit ve škole, na sociálce, na policii. Postavení dítěte vůči rodiči bude posíleno. Posílí je to však do života? Děti slabých rodičů někdy tráví celé dny před obrazovkami a o nějakém zapojení do domácích prací či o zodpovědné práci do školy nemůže být řeč.

Děti, které využívají všech svých práv a svobod, aniž by přebíraly zodpovědnost, nejsou pro samostatný život dobře připraveny. Slabost jejich rodičů jim ublížila. Slabost rodiče je z velké části osobnostní záležitostí, nicméně normy společnosti ji v nemalé míře ovlivňují.

Potíže hodných, respektujících, milujících a oslabených rodičů nastávají i mnohem dříve, než přijde pubertální doba jejich potomků. Navštívila mě řada matek, které si zákaz fyzických trestů daly již dávno samy. Jsou to ženy oduševnělé, sečtělé, milující a respektující, vlídné a trpělivé. A také bohužel zoufalé. Jejich mnohdy ještě malé děti je vůbec nerespektují, neposlouchají, mají z nich legraci a jsou na ně někdy velmi ošklivé.

Když se zanoříme do detailů konfliktních situací, objevuje se zhruba následující obrázek: Dítě dělá něco, co nemá, například pouští vodu naprázdno, skáče po pohovce v botách, kouše svetr. Máma ho žádá, aby s touto činností přestalo. Dítě pokračuje. Máma žádá znovu, vysvětluje. Dítě jako by neslyšelo. Máma už je naštvaná, ale snaží se nezvyšovat hlas. Má své ideály: neplácnout, nekřičet.

Vysvětluje dál, dokládá důvody zákazu, apeluje, prosí. Pro dítě však jde o dvojnou vazbu: slovy sice máma říká ne, ale vlídný hlas a úsměv na tváři říkají ano. Protichůdné sdělení dítě mate a rozčiluje. A samozřejmě že v činnosti pokračuje. Tohle se může táhnout dlouhé minuty, mnohokrát za den. Matky jsou z toho vyčerpané, mají pocit bezmoci a selhání. Napadají je věty jako: To mi snad dělá schválně. Jsem neschopná matka. Já to dítě mít neměla.

Trest u němých tváří: kousne, odhodí a opět láskyplně olizuje

Chovatelé koček a psů dobře vědí, že mládě si může k mámě dovolit ledasco: Šlape po ní, doráží, kouše ji do tlap i do uší. A máma drží. Když to však malé přežene, kočka či fena se bez zaváhání ožene, "zlobílka" jemně kousne či vezme do zubů a odhodí (ekvivalent našeho **plácnutí** či políčku, řekněme). Mládě okamžitě zanechá nevídané činnosti a máma je ve vteřině opět milující mámou, která své maličké přijímá, líže, vrní. Ve zlomku vteřiny sděleno, pochopeno, vyřešeno a uzavřeno. Mládě se chová způsobně, máma miluje a pečuje.

Fyzické vymezování hranic je přirozeností savců, člověka nevyjímaje. Ano, máme slova a je to skvělé. Má to však znamenat, že fyzická sdělení jsou najednou nepřijatelná? V kontrastu se zoufalými, vyhořelými maminkami, které mě navštěvují v mé poradně, si opravdu říkám,

jestli to ty kočky nedělají v něčem líp.

Plácnutí jako jasná zpráva. Přiměřenost je důležitá

Domnívám se, že podstatnější než typ trestu, je jeho přiměřenost. Představte si třeba, že vás váš školkáček či prvňáček tahá za vlasy. Říkáte mu, ať toho nechá, ale on je rozjívený, rozvášněný svou zábavou a nehodlá si ji odepřít, tahá a tahá. Když ho v takové situaci plácnete přes ruku, je to přiměřené stejně, jako když ho třeba okřiknete nebo na chvíli vykážete z místnosti. Dítě pochopí, nechá toho a nemá to žádné negativní následky. Když byste ho za to zbili, bylo by to nepřiměřené a dítěti byste ublížili. Stejně, jako kdybyste ho seřvali nebo ho vyhodili z bytu.

Týrání dětí je bezesporu zruďná věc a všichni si přejeme, aby žádné děti nezažívaly násilí. Aby se nemusely bát svých otců a matek. Jenže zákon zakazující týrání máme, a přesto se to děje.

Zákon nezabrání týrání dětí

Problémem nejsou rodiče, kteří dítě plácnou nebo mu výjimečně dají facku. Problémem jsou rodiče, kteří své děti týrají, zanedbávají či zneužívají. Ti stojí již dnes mimo zákon a zjevně je to nezastaví. U zákona zakazujícího fyzické tresty hrozí, že bude kriminalizovat normální rodiče, aniž by jakkoliv pomohl dětem, jež jsou ve skutečné nouzi.

Fyzický trest a fyzické týrání jsou dvě odlišné kategorie, jakkoliv mezi nimi neexistuje ostrá hranice. Ta ovšem neexistuje ani mezi lékem a jedem.

Domnívám se, že zákon zakazující fyzické tresty **není** dobrý nápad. Nicméně je možné, že tlak EU a mylná představa, že pomůžeme týraným dětem, skutečně do podoby zákona vyústí. V takovém případě bude zásadní otázkou, co bude za fyzický trest považováno. Za krajně nevhodné bych považovala vnímat jako fyzický trest **plácnutí**. Když například batole rodiče kousne a rodič se ožene, nejde ani svou povahou o trest, jde o instinktivní reakci, stejně jako člověku vystřelí ruka, když plácne komára.

Umím si představit pozitivní formulaci zákona, zhruba ve smyslu: "Dítě má právo na používání takových výchovných metod, které respektují jeho důstojnost a vyhýbají se způsobům, jež mohou být zraňující a ponižující." Taková formulace by dávala soudům možnost vnímat přístup rodiče komplexně, individuálně zvažovat každý jednotlivý případ a v rámci možností zahrnout i psychické tresty.

**

Almužna bohatým může být OK

Michal Kašpárek |

rubrika: Komentář |

11. 1. 2019 |

Parky, školy, knihovny, informační centra, parkovací místa a další veřejné služby můžou bezplatně využívat i ti nejbohatší. „Asociální socialismus“ někdy dává smysl.

Proti tomu, aby stát platil školní obědy dětem z chudých rodin, se ozývá už jen poslední významnější hlas, a to chraplák předsedy senátu Jaroslava Kubery z ODS. Napříč oběma komorami parlamentu jinak panuje aspoň verbální shoda na tom, že by měla společnost pomáhat tam, kde rodiče nemůžou nebo nechtějí doplatit pětadvacet korun a dítě ve škole hladoví. Hraje se už „jen“ o to, jestli s dětmi z chudých rodin krmit i potomky středních a vyšších tříd. A to i z peněz, které na daních – aspoň na té z přidané hodnoty a na spotřební – odvedou i úplně nejchudší členové společnosti.

Máloco dráždí smysl pro spravedlnost jako přerozdělování od chudých k bohatým. Krnovská samoživitelka pošle pětinu z ceny krabičky tamponů do Prahy, aby děti tamní honorace roznimraly oběd a vrátily ho nesněžený. Něco takového se považovalo za morálně přijatelné naposled za feudalismu.

Vášnivou debatu o „asociálním socialismu“ ale můžeme vrátit k zemi jednou připomínkou: podobný prvek přerozdělování od chudých k bohatým v sobě má nespočet společenských mechanismů, které žádné vášně nevzbuzují. Prostě jsme si na ně zvykli a nemáme k nim jinou podobně široce akceptovatelnou alternativu.

Kde zaparkovat Teslu

Uvedme si několik příkladů toho, co dnes i ti nejbohatší dostávají od státu „zadarmo“:

- Většinu výrobní ceny placených školních obědů. (Zhruba šedesátiprocentní státní příspěvek už roky funguje stejně plošně, jako by fungovala stoprocentní dotace. Nevzpomínám si, že by to někdy někomu vadilo.)
- Přístup do veřejných škol, od mateřských až po vysoké.
- Volný vstup do městských i přírodních parků.
- Bezplatné jízdné pro děti a pro seniory, slevy pro studenty.
- Služby veřejných knihoven.
- Informační služby pro turisty.
- Větší část ceny vstupenek do městských a státních divadel a oper.
- Příspěvek na pořízení elektromobilu.
- Moje oblíbená tragédie obecní pastviny: volné nebo jen symbolicky zpoplatněné parkování v ulicích.

Něco z toho intuitivně působí zcela v pořádku, alespoň pokud nejste anarchokapitalisté: třeba pro všechny volný vstup do parků a do knihoven nebo

infocentra s mapkami zdarma pro turisty. O školném nebo podpoře umění vedly pravice a levice několikrát spory, ale argument, že takhle přispíváme do kapes boháčům, v nich zazníval méně než v debatě o obědech. Jen něco málo opravdu trkne jako nespravedlnost, a ještě ne každého: třeba příspěvek na elektromobily.

Čím se od sebe tyhle různé způsoby obohacování bohatých liší?

Cíl: neživit revizory, nekastovat občany

Morálně nejproblematictější je přerozdělování směrem k bohatým právě tam, kde chudí na žádné výhody nedosáhnou, třebaže je papírově nikdo nediskriminuje. Nejlevnější čtyřmístný elektromobil [stojí přes šest set tisíc](#), a pokud ho nemůžete dobít v práci, oceníte stání s přívodem elektřiny. To filtruje nejen ty nejchudší, ale i velkou část středních vrstev. Zastávce dotací by mohl argumentovat, že z čistějšího vzduchu budou mít prospěch všichni, ale v zemi vyrábějící tolik elektřiny z uhlí [tenhle argument padá](#).

Za prvé: jak administrativně náročné je vybírat příspěvky jen od těch, kteří si je mohou dovolit? [Podle ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové](#) by bezplatné obědy skutečně jen pro ty potřebné stály 1,1 miliardy korun ročně a na dalších 500 milionů (třetinu celkových nákladů) by přišli úředníci zjišťující, kdo je a kdo není potřebný. Plošná varianta by stát vyšla třiapůlkrát draž, na 5,4 miliardy. Pro společnost by to ale znamenalo patrně jen (pravice si dá „jen“ do uvozovek) přerozdělení stávajících nákladů na obědy – a úsporu peněz na úředníky.

Za druhé: jak důstojné by takové odstupňování plateb za veřejné služby bylo? Ať už směrem k chudým, kterým by nezbylo než několikrát denně prokazovat, že jsou socky, což je hlavně ve školním kolektivu bezva, nebo směrem k movitějším, o kterých by při opravdu důkladném odstupňování každá uvaděčka v kině věděla, že mají na občance přelepku „bere přes milion, plná sazba“.

System „všichni zadarmo“ bývá zkrátka často nejpraktičtější, nejlevnější a nejinkluzivnější v tom smyslu, že nikoho nekastuje. Na jednu stranu to tak není vždycky a je dobrý nápad hledat skryté nespravedlnosti. Na druhou stranu jsem taky rád, že jsme si veřejné parky a knihovny vybudovali už v 19. století a nemusíme se hádat aspoň o tom, jestli má na bezplatné čichání ke květinovým záhonům a čtení půjčené *Babičky* právo jen invalida třetího stupně, nebo i příslušník střední třídy.

Zdroj: <https://www.penize.cz/spotrebitel/402614-almuzna-bohatym-muze-byt-ok>

